

Rodna Gruda

Baasem 2013: Slovenska društva ugašajo, energija za slovenstvo narašča

Objavljeno dne/Published on: 04.04.2013

Na posvetu slovenskih društev, katoliških misij, učiteljev, socialnih delavcev, članov folklornih skupin in pevskih zborov v Nemčiji se je vnovič pokazalo, kako ponosni so naši rojaki, da so Slovenci. Zanimanje mladih za delo v društvih pa je še vedno premajhno. O posvetu in Slovencih v Nemčiji tudi skozi oči Jožeta Pahiča in Antona Špilerja dolgoletnih organizatorjev teh srečanj.

Letošnji že 18. Posvet je v organizaciji Slovenskega kulturnega in športnega društva Bled e. V. iz Essna in Koordinacije slovenskih društev v Severnem Porenju – Westfaliji pod pokroviteljstvom Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu kot pred dvema letoma potekal v Baasmu, med 15. In 17. marcem.

Z bogatim programom, v katerem so se izmenjavala predavanja z najrazličnejšimi delavnicami, je pritegnil okoli 90 udeležencev, ki so druženje izrabili tudi za medsebojno spoznavanje in navezovanje stikov ter informacij. Udeležence in organizatorje sta s svojim obiskom počastila tedanji državni sekretar na Uradu Matjaž Longar in predsednik Komisije Državnega zbora RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič, srečanja pa sta se med drugimi udeležila tudi Matjaž Marko, vodja konzularnega oddelka Veleposlaništva Republike Slovenije v Berlinu, in Andreja Horvat, vicekonzulka z Generalnega konzulata Republike Slovenije v Münchnu. Vodje delavnic so bili naši stari znanci s posvetov: za folkloro je skrbel Vasja Samec, za retoriko Irena Fištravec Polak, nepogrešljivo harmoniko je raztegoval Matej Banovšek, dramsko igro, branje in recitiranje pa je tudi tokrat poučeval Tone Partljič. Delavnico petja je vodila pevovodkinja Damijana Arlati, urejanje spletnih strani pa je predstavil Igor Križnar. Slovensko izseljensko matico sta poleg glavne tajnice Vesne Vukšinić Zmaić in urednice eRodne grude Blanke Markovič Kocen zastopala strokovna sodelavca Tilen Čuk in Miha Ovca, ki sta spregovorila o urejanju nepremičninskih zadev v Sloveniji za Slovence po svetu.

F. Pukšič: Izseljenske vsebine v slovensko šolstvo!

Franc Pukšič, dotedanji predsednik Komisije DZ RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je bil v svojem nagovoru kritičen do varčevanja, ki, kot je dejal, onemogoča večje udejstvovanje med rojaki na tujem. Med drugim je poudaril, da se komisija zavzema za večji poudarek vsebin iz slovenske skupnosti po svetu v slovenskem šolstvu. »Imamo dobro zakonodajo, organi pregona, tožilstvo in sodstvo pa so naš najšibkejši člen,« je dejal, ko je opomnil na naraščajočo vlogo Komisije za preprečevanje korupcije v Sloveniji.

M. Longar: Mediji imajo premalo posluha za zamejstvo in izseljenstvo

Takratni državni sekretar Matjaž Longar je v nadaljevanju poudaril, da je Urad odgovorno spremljal delovanje Slovencev v zamejstvu in po svetu, izpostavil tudi ustanovitev Sveta Vlade RS za Slovence v zamejstvu in Sveta Vlade RS za Slovence po svetu ter poudaril, da so vseskozi kljub varčevanju skrbeli za to, da je pouk slovenščine med našimi rojaki potekal nemoteno. Longar je opozoril tudi na novo komponento dela Urada, poslovne konference, s katerimi so skušali Slovence povezovati tudi na tem področju. »V slovenskem medijskem prostoru je premalo posluha za problematiko zamejstva in izseljenstva,« je bil kritičen Longar.

Na konzularnih predstavništvih tudi osebne izkaznice

Da se članstvo v društvih manjša, je opozoril tudi Matjaž Marko, vodja konzularnega oddelka Veleposlaništva Republike Slovenije v Berlinu, kjer je društvo po 30 letih delovanja pred prenehanjem, na drugi strani pa, kot pravi, energija za slovenstvo narašča. »Naj se slovenska beseda sliši daleč naokrog in slovenska pesem odmeva,« je ob koncu svojega nagovora spodbudno pozval Matjaž Marko, v nadaljevanju skupaj z Andrejo Horvat, vicekonzulko iz Münchna, predstavil nekatere aktualne teme na konzularnem področju. Tako smo slišali, da so v letošnjem prvem četrtletju v Berlinu mesečno prejeli 10 do 20 vlog za izdajo potnih listov, kar je bistveno manj kot lani, ko so jih največ, kar 2.400, izdali v Münchnu. Kot je poudarila Horvatova, je od 1. marca na diplomatskih konzularnih predstavništvih mogoče dobiti tudi osebne izkaznice, kar je po njenih besedah še posebej aktualno za mlade, ki potujejo po svetu. »Številko 1 nosi moja osebna izkaznica,« je smeje pripomnila mlada vicekonzulka.

Reševanje nepremičninskih vprašanj na enem mestu

Med nastopajočimi sta precej pozornosti vzbudila strokovna sodelavca s Slovenske izseljenske nepremičninske točke. Projekt je nastal pred letom dni kot plod sodelovanja med Geodetsko družbo in Slovensko izseljensko matico. Tilen Čuk je uvodoma opozoril na številne težave, s katerimi se srečujejo slovenski izseljenci, ki običajno ne vedo, na koga se pri reševanju nepremičninskih vprašanj lahko obrnejo. Nekateri rojaki namreč ne vedo, da so lastniki nepremičnin v Sloveniji, saj podatki v različnih evidencah niso usklajeni, številne nepremičnine so v lasti pokojnih, podatki v registru nepremičnin so napačni.... »Lastnike nepremičnin, ki ne živijo v Sloveniji, skrbi davek na nepremičnine, mnogi nimajo urejene etažne lastnine, podatki na Geodetski upravi in v Zemljiški knjigi niso usklajeni, vse to pa še dodatno otežuje morebitno prodajo, nakup ali oddajo nepremičnine,« je med drugim dejal Čuk ter pojasnil, da Intočka lastnikom nepremičnin na enem mestu ponuja celovito pomoč.

Po popoldanskem predavanju dr. Zvoneta Štrublja, donedavnega vodje katoliške misije v Stuttgartu, zdaj zadolženega za Bruselj, o Svetovnem etosu – osebni in družbeni odgovornosti danes, o čemer pa bomo obširneje pisali v naslednji številki eRodne grude, smo udeleženci posveta z zanimanjem prisluhnili Marijanci Ajši Vižintin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, ki je med drugim spregovorila o Sloveniji kot deželi

priseljavanja. Predstavila je izjemno prijazno spletno stran Ministrstva RS za notranje zadeve, <http://www.infotujci.si>, ki ponuja vse potrebne informacije za priseljence. »Stereotip, da otroci priseljenci izhajajo iz revnih družin in nespodbudnega okolja, ne drži,« je poudarila Vižintinova, ki je slovenski šolski sistem označila kot zelo prijazen in podporen za priseljence, pogreša pa gradivo, po katerem bi učitelji poučevali slovenščino kot drugi jezik. »Naše družbe so raznolike, ne homogene,« je še poudarila.

Jože Pahič: S poštenostjo bo Slovenija spet prišla na pravo pot

Pred večerno predstavitevijo delavnic v obliki kulturnega programa, ki običajno pritegne veliko pozornosti občinstva in zavzetosti nastopajočih, sem se v krajši pogovor zapletla z Jožetom Pahičem, predsednikom Slovenskega kulturnega organizira že polno desetletje.

»Starejša generacija se upokojuje in se vrača domov, mlajši pa so mogoče prespali trenutek, ko bi se društvom lahko pridružili, zdaj pa jih je za to težko navdušiti. V novo okolje so se namreč že povsem integrirali, imajo druge obveznosti, prijatelje...,« Pahič pojasnjuje morebitne vzroke za nezanimanje mladih za delo v društvih. »Tudi v našem društvu se ukvarjamo s problemom pomanjkanja mladine,« pravi.

»V Severnem Porenju nas je aktivnih pet društev, čeprav se, denimo, v društvu Slovenska beseda ubadajo s težavami, saj so jim zaprli prostore, članstvo pa naglo usiha. Tudi Društvo France Prešeren je samo še na papirju...«

Jože Pahič, ki že 42 let živi v Nemčiji, pravi, da tamkajšnji Slovenci nimajo večjih težav. »Smo spoštovani, cenjeni...,« dodaja. Sam je po poklicu avtomehanik, dela pa kot vzdrževalec. Redno spremlja dogajanje v Sloveniji in vsak dan gleda slovenski TV Dnevnik. Slovenija bo po njegovem prepričanju s poštenostjo in pogovorom spet prišla na pravo pot.

Zaradi velike oddaljenosti, okoli 1000 kilometrov, se v Slovenijo odpravi le enkrat na leto, vendar takrat ostane mesec dni.

Anton Špiler: Organizacija posveta ni mačji kašelj

Anton Špiler, predsednik društva Bled iz Essna, je pri organizaciji posveta letos sodeloval že tretjič. »Vtisi so dobri, čeprav se je število udeležencev nekoliko zmanjšalo. Mnogi so se prijavili, pa niso prišli, kar pripisujem tudi slabemu vremenu in napovedim,« je povedal. Organizirati takšen posvet ni preprosto, pravi, še zlasti, ker običajno do zadnjega trenutka ne veš, ali bo pomoč iz Slovenije ali ne. »Letos je bilo še posebej kritično, saj smo šele januarja izvedeli, da bomo nekaj dobili. Ministrica Novakova in ga. Suzana Martinez sta se osebno zavzeli in se jima ob tej priložnosti pristrčno zahvaljujem,« se spominja sogovornik. »Doslej smo od države dobili približno 12 tisoč evrov, plačati pa bomo morali vse delavnice, letalske karte oziroma druge potne stroške za goste iz Slovenije.« Pričakoval boljšo udeležbo mladih, toda nekateri, kot pravi, so imeli sočasno svoje dogodke.

Anton Špiler že sedmo leto vodi Društvo Bled, ki trenutno šteje 85 rednih članov. Srečujejo se vsako nedeljo dopoldne in ob praznikih. Ob slovenskih praznikih, kot so Prešernov dan, božič, za miklavža in ob koncu

šolskega leta pripravljajo prireditve. »Po zaključku posveta se že pripravljamo na organizacijo piknika v maju z vsemi društvi.«

Slovo

Po sveti maši, ki jo je tudi tokrat vodil dr. Štrubelj, kulturnem programu in zabavnem večeru, ki se je za najbolj vztrajne zavlekel v zgodnje jutranje ure, je prisotne pozdravil še evropski poslanec Lojze Peterle, ki je predstavil svoje izkušnje in delo v Bruslju, o delu in pomenu Sveta Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu pa je ob koncu 18. Posveta spregovorila še Gabrijela Žagar.

Tudi tokrat smo si ob slovesu obljubili ohranjanje stikov, medsebojno obveščanje in sodelovanje ter: nasvidenje prihodnje leto!

Blanka Markovič Kocen